

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 28. siječnja 2009.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 80. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog Odluke o uplati sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu u temeljni kapital, subvenciju kamata i udio u kreditima Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Slavko Linić, prof.dr.sc. Ljubo Jurčić, prof.dr.sc. Branko Grčić, Dragica Zgrebec

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

Na temelju članka 122. Poslovnika Hrvatskog sabora, a vezano uz Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“, br. 138/06.) Klub zastupnika SDP-a predlaže Hrvatskom saboru da donese sljedeću:

O D L U K U

1. U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu osigurat će se i uplatiti:

a) u temeljni kapital HBOR-a sredstva do iznosa od 7 milijardi kuna,

b) za subvenciju kamata i udio u kreditima iznos od 500 milijuna kuna

2. Nedostajuća sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu osigurat će se izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu.

3. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da izradi izmjene i dopune Državnog proračuna za 2009. godinu sukladno točki 1. ove Odluke i dostavi Hrvatskom saboru na raspravu i prihvaćanje do 1. ožujka 2009. godine.

OBRAZLOŽENJE:

Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) ova institucija je definirana kao razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske, osnovana još 1992. godine.

HBOR obavlja bankovne usluge, ostale financijske usluge i pomoćne bankovne usluge u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, ulaganja u gospodarstvo, te poslove osiguranja izvoznih poslova od netržišnog rizika.

Zakonom iz 2006. godine utvrđeno je da temeljni kapital HBOR-a iznosi 7 milijardi kuna, a uplaćuje se iz Državnog proračuna. Dinamika uplate temeljnog kapitala utvrđuje se godišnjim Državnim proračunom. Za 2009. godinu u Državnom proračunu je za temeljni kapital, subvenciju kamate i udio u kreditima HBOR-u osigurano 490 milijuna kuna. U gotovo 17 godina postojanja HBOR-a nije uplaćen ukupni iznos zakonom utvrđenog temeljnog kapitala od 7 milijardi kuna. Prema izvješću HBOR-a o poslovanju do 30.9.2008. godine iz Državnog proračuna u temeljni kapital do sada je uplaćeno 4 080, 1 milijun kuna.

HBOR je dosadašnjim radom stekao ugled značajne financijske institucije koja sve više postaje glavni pratilac razvojne i izvozne komponente hrvatskog gospodarstva. Globalna financijska i ekonomska kriza ima znatan utjecaj na mogućnost refinanciranja zaduženja i osiguranja novih plasmana HBOR-a. To znači da u vrijeme

recesije hrvatskog gospodarstvo ne može računati na povećanu financijsku potporu naše razvojne banke.

U 2009. godini očekujemo usporavanje, pa čak i negativnu stopu, gospodarskog rasta ne samo u Hrvatskoj već i u eurozoni što predstavlja dodatni problem za domaće izvoznike. Usporavanje gospodarskog rasta prijeti dubokom recesijom posebno zbog vanjsko – trgovinske neravnoteže i visoke ovisnosti od inozemnih izvora financiranja. To su ujedno i dugoročni strukturni problemi koji bitno obilježavaju ekonomsku ranjivost Hrvatske.

Svjetska financijska kriza ove probleme samo dodatno potencira.

Rastu kamate i rizici, pa je novo zaduživanje i refinanciranje postojećeg duga sve teže i uz nepovoljnije uvijete. Potražnja za devizama raste i vrši stalni pritisak na stabilnost tečaja. Smanjuje se potražnja i rastu troškovi poslovanja što izravno pogoršava ukupne uvijete poslovanja tvrtki i prijeti rastu otkaza radnicima. Neki tradicionalni nisko profitabilni industrijski sektori (tekstil, koža, obuća, drvo) su u sve težem položaju i u krajnjoj mjeri ugrožen im je opstanak. Neizvjesna budućnost brodogradnje dodatno otežava ukupnu situaciju u industrijskom sektoru.

Izrazito loše punjenje Državnog proračuna početkom godine prijeti rastu proračunskog deficita, a oslanjanje financiranja i refinanciranja javnog sektora na oskudne domaće izvore financiranja istiskuju gospodarstvo što izaziva pogoršanje uvjeta njegovog financiranja, te slabi i usporava razvoj tržišta kapitala. Ogromne devizne obveze za otplatu inozemnog duga bitno umanjuju potencijal za financiranje novih investicija i osiguranje tekuće likvidnosti u zemlji. Zadržavanje korištenja inozemnih kredita na prošlogodišnjoj razini od oko 12 milijardi eura ne ostavlja prostor za financiranje iz tog izvora bilo kakav rast deficita u robnoj razmijeni s inozemstvom što zahtjeva bitno usporavanje uvoza i prilagođavanje domaće potrošnje, ali i proizvodnje koja u značajnoj mjeri ovisi o uvozu.

Budući da mogućnost pribavljanja kreditnih sredstava iz inozemstva za domaće gospodarstvo nije izvjesna prijeti kriza likvidnosti, osobito devizne. Zato osiguranje kreditnog potencijala HBOR-a, posebno za financiranje izvoznika, mora biti prioritarna antirecesijska mjera za gospodarstvo. Osiguranje pune zakonske visine temeljnog kapitala HBOR-a te povećanje sredstava za subvenciju kamata i udio u kreditima pri tome su od posebnog značaja.

PREDSJEDNIK KLUBA

Zoran Milanović